

EXPUNERE DE MOTIVE

Secțiunea 1 Titlul actului normativ

Lege pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului privind măsurile de protecție socială în perioada sezonului rece

Secțiunea a 2-a Motivul emiterii actului normativ

1. Descrierea situației actuale

În scopul realizării unei protecții sociale focalizate pentru cele mai defavorizate segmente ale populației și pentru preîntâmpinarea acumulării de datorii la furnizorii de energie termică și gaze naturale, dar și pentru a se asigura un minim de confort termic pentru familiile și persoanele care utilizează lemne, cărbuni, combustibili petrolieri, prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr.5/2003 privind acordarea de ajutoare pentru încălzirea locuinței, precum și a unor facilități populației pentru plata energiei termice, aprobată prin Legea nr.245/2003, cu modificările și completările aduse prin Ordonanțele de urgență ale Guvernului nr.57/2006 și 107/2006, au fost instituite măsuri de protecție socială a populației, care să corespundă obiectivului vizat.

Totodată, Ordonanța Guvernului nr.36/2006 privind instituirea prețurilor locale de referință pentru energia termică furnizată populației prin sisteme centralizate, a reglementat acordarea de sume de la bugetul de stat pentru compensarea costurilor legate de creșterile neprevizionate ale prețurilor la combustibilii utilizați pentru producerea energiei termice furnizate populației. Până în prezent, în baza acestui act normativ, de la bugetul de stat, prin Ministerul Administrației și Internelor, se alocuau sume în proporție de maximum 45% din costurile determinate conform reglementărilor în vigoare pentru combustibilul propriu folosit pentru producerea energiei termice destinate populației.

În baza asumării de către România a unor obligații în cadrul tratatului de aderare la Uniunea Europeană, dar și în cadrul unor acorduri cu organisme internaționale, s-a stabilit eliminarea treptată a subvențiilor acordate din bugetul de stat pentru producerea energiei termice, perioada de grație avută la dispoziție fiind destinată re tehnologizărilor și modernizărilor la unitățile de producere a energiei termice.

Anul 2011 reprezintă limita de timp în care subvențiile de la bugetul de stat trebuie eliminate, astfel că ordonanța Guvernului nr.36/2006 va fi modificată în acest sens.

Însă eliminarea subvențiilor de la bugetul de stat va conduce la o majorare a prețului de livrare la populație a Gigacaloriei și deci la o cheltuială mai mare din partea bugetelor familiilor. Această situație impune luarea unor măsuri de protecție a populației vulnerabile într-un termen cât mai scurt posibil pentru a se realiza toate măsurile administrative premurgătoare sezonului rece 1 noiembrie 2011 – 31 martie 2012. În același context reglementarea actuală privind acordarea de ajutoare pentru încălzirea locuinței, prin modificări și completări succesive aproape pentru fiecare nou sezon rece, conduce la neclarități, unele texte devenind neaplicabile, fapt pentru care, este necesară abrogarea acestora și elaborarea unei noi reglementări.

În situația în care măsurile de protecție pentru perioada sezonului rece următor nu vor fi luate, aceasta va conduce fie la imposibilitatea plății, de către categoriile vulnerabile de populație, a consumului de energie termică și la acumularea de datorii către furnizorii de energie termică în sistem centralizat, fie la debranșări numeroase de la acest sistem și utilizarea unor sisteme alternative cu risc mare pentru sănătatea populației ori a unor instalații artisanale ce pot periclita structuri de rezistență ale imobilelor în care se utilizează.

În considerarea faptului că elementele sus menționate vizează un interes public și constituie o situație extraordinară a cărei reglementare nu poate fi amânată, se impune adoptarea de măsuri urgente pe calea ordonanței de urgență.

2. Schimbări preconizate

Prin proiectul de ordonanță de urgență alăturat se propune reglementarea măsurilor de protecție socială în perioada sezonului rece, vizând următoarele aspecte:

- reglementarea modalității de facturare a energiei termice, respectiv pe baza consumului efectiv;
- reglementarea modalității de plată a facturii, respectiv în tranșe lunare egale stabilite conform procedurii aprobată prin hotărârea consiliilor locale cu consultarea furnizorului sau conform consumului efectiv înregistrat în fiecare din cele 5 luni ale sezonului rece;
- reglementarea ajutoarelor pentru încălzirea locuinței cu energie termică furnizată în sistem centralizat, gaze naturale și lemne, cărbuni, combustibili petrolieri;
- introducerea definițiilor termenilor utilizați în cuprinsul actului normativ;
- stabilirea limitei maxime a veniturilor până la care o persoană sau familie poate beneficia de ajutoare pentru încălzire, respectiv:
 - de 615 lei/persoană în cazul ajutoarelor pentru gaze naturale și lemne, cărbuni, combustibili petrolieri
 - de 786 lei/persoană în cazul ajutoarelor pentru energie termică acordate familiei
 - de 1.082 lei/persoană în cazul ajutoarelor pentru energie termică acordate persoanei singure
- stabilirea cuantumului ajutoarelor pentru încălzirea locuinței cu gaze naturale, în cuantum fix, cuprins între 19 lei pentru beneficiarii cu venituri pe persoană de 615 lei și 262 lei pentru beneficiarii ale căror venituri pe persoană sunt de până la 155 lei, dar nu mai mult decât nivelul cantității de gaze consumată și facturată;
- stabilirea cuantumului ajutoarelor pentru încălzirea locuinței cu lemne, cărbuni, combustibili petrolieri, în cuantum fix, cuprins între 16 lei pentru beneficiarii cu venituri pe persoană de 615 lei și 54 lei pentru beneficiarii ale căror venituri pe persoană sunt de până la 155 lei, cu excepția celor care primesc ajutor social în condițiile Legii nr.416/2001 privind venitul minim garantat pentru care acest ajutor se stabilește la 58 lei;
- stabilirea ajutoarelor, în cazul încălzirii cu energie termică în sistem centralizat, în cuantum variabil prin compensarea procentuală aplicată la contravaloarea energiei termice consumate lunar, în limita unui consum mediu lunar stabilit pentru familie și persoana singură, pe tip de apartament, în funcție de zona de temperatură.

Compensarea procentuală se suportă de la bugetul de stat și, după caz, complementar de la bugetele locale.

- compensarea procentuală acordată din bugetul de stat variază între 100% pentru familiile beneficiare de ajutor social și pentru persoanele singure cu venituri de până la 155 lei și 5% pentru familiile al căror venit pe persoană este de 786 lei. Persoanele singure beneficiază de compensare în aceleași condiții ca și familiile, însă majorată cu 10% față de cea acordată acestora. Persoanele singure care au venituri cuprinse între 786 lei și 1082 lei vor beneficia de o compensare de 10%.
 - compensarea procentuală acordată din bugetele locale poate fi de până la 63%, în funcție de venitul pe persoană și se acordă în condițiile în care bugetele locale pot suporta această cheltuială. Indiferent dacă autoritățile administrației publice locale asigură sau nu subvenții pentru diferența de cost între prețul de producere și cel de livrare la populației a energiei termice, acestea au obligația să acorde ajutoare în proporție de cel puțin 10% din compensarea procentuală prevăzută pentru bugetele locale.
- reglementarea principalelor aspecte privind stabilirea și plata ajutoarelor pentru încălzirea locuinței
- acordarea ajutorului se realizează prin dispoziție a primarului, pe bază de cerere și declarație pe proprie răspundere privind componența familiei și veniturile membrilor acesteia, însoțită de documente doveditoare
 - la stabilirea veniturilor familiei sau persoanei singure în vederea acordării ajutorului pentru încălzirea locuinței vor fi luate în considerare toate veniturile realizate de membrii acesteia în luna anterioară depunerii cererii inclusiv cele care provin din drepturi de asigurări sociale de stat, asigurări de șomaj, obligații legale de întreținere, indemnizații, alocații și ajutoare cu caracter permanent și alte creanțe legale, cu excepția burselor de studiu și a burselor sociale, precum și a sprijinului financiar ce se acordă elevilor în cadrul Programului național de protecție socială "Bani de liceu". În situația în care familia sau persoana singură are în proprietate bunuri mobile și imobile de natură a asigura acoperirea cheltuielilor de întreținere a locuinței și menținere a unui nivel de trai decent vor fi luate în considerare și valoarea acestora, după modelul utilizat în cazul venitului minim garantat
 - elaborarea și transmiterea de către primar a situațiilor centralizatoare privind beneficiarii ajutorului pentru încălzirea locuinței, veniturile acestora și cuantumul ajutorului maxim la care pot avea dreptul
 - furnizorul de energie termică, respectiv de gaze naturale va calcula ajutorul efectiv care se va acorda beneficiarului pe baza consumului efectiv înregistrat
- stabilirea de obligații clare ale beneficiarului și de atribuții în sarcina primarului, asociației de proprietari/chiriași și furnizorului de energie termică sau gaze naturale, a căror neîndeplinire se pedepsește, în funcție de gravitatea acesteia, cu amendă contavențională sau conform legii penale;
- sumele necesare pentru asigurarea ajutorului pentru încălzirea locuinței, cu excepția celui acordat din bugetele locale, se suportă din fondurile alocate cu

această destinație în bugetul Ministerului Muncii, Familiei și Protecției Sociale. Plata se efectuează de Agenția Națională pentru Prestații Sociale prin agențiile sale județene direct la furnizori în cazul energiei termice și gazelor naturale și la beneficiari, prin intermediul primăriilor, în cazul ajutorului pentru lemne, cărbuni, combustibili petrolieri;

- plata ajutorului pentru încălzirea cu lemne, cărbuni, combustibili petrolieri pentru beneficiarii de ajutor social se asigură, ca și în prezent, de către primari, din bugetele locale și se efectuează o singură dată, la începutul sezonului rece pentru întreaga perioadă;
- stabilirea în responsabilitatea primarului și a serviciului public de asistență socială obligativitatea efectuării de anchete sociale, la solicitarea agențiilor pentru prestații sociale, precum și la solicitarea altor terți, astfel încât înainte de începerea sezonului rece următor, 60% dintre beneficiarii ajutorului să fie verificați

3. Alte informații

Secțiunea a 3-a

Impactul socio-economic al prezentului act normativ

1. Impact macro-economic

Actul normativ nu se referă la acest subiect.

1¹. Impactul asupra mediului concurențial și domeniului ajutoarelor de stat:

Nu este cazul

2. Impact asupra mediului de afaceri

Actul normativ nu se referă la acest subiect.

3. Impact social

Acoperirea cu măsuri de protecție, pe perioada sezonului rece, a unui număr cât mai mare de categorii vulnerabile ale populației, în condițiile creșterii preconizate a prețului Gigacaloriei.

4. Impact asupra mediului

Actul normativ nu se referă la acest subiect.

5. Alte informații

Secțiunea a 4-a

Impactul financiar asupra bugetului general consolidat, atât pe termen scurt, pentru anul curent, cât și pe termen lung (pe 5 ani)

- în mii lei (RON) -

Indicatori	Anul curent	Următorii patru ani				Media pe patru ani
		3	4	5	6	
1	2	3	4	5	6	7
1. Modificări ale veniturilor bugetare, în plus/minus, din care: a) buget de stat, din acesta:						

i.impozit pe profit ii.impozit pe venit iii.TVA b) bugete locale i.impozit pe profit c) bugetul asigurărilor sociale de stat: i. contribuții de asigurări						
2. Modificări ale cheltuielilor bugetare, în plus, din care: a) buget de stat, din acesta: i.cheltuieli de personal ii.bunuri și servicii iii.asistență socială b) bugete locale: i.cheltuieli de personal ii.bunuri și servicii iii.asistență socială c)bugetul asigurărilor sociale de stat: i. cheltuieli de personal ii. bunuri și servicii		+ 240.000				
3. Impact financiar, plus/minus, din care: a) buget de stat b) bugete locale						
4. Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare						
5. Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare						
6. Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare	Față de cheltuiala efectuată pentru sezonul rece anterior, de circa 100 milioane lei, ar fi necesar suplimentarea bugetului M.M.F.P.S., în anul 2012, cu suma de 240 milioane lei. Pentru gaze naturale și lemne, cărbuni, combustibili petrolieri nu sunt identificate influențe bugetare, cheltuiala încadrându-se în sumele utilizate în sezonul rece anterior. Plata ajutoarelor pentru încălzirea locuinței se asigură în limita prevederilor bugetului Ministerului Muncii, Familiei și Protecției Sociale.					
Alte informații						

Secțiunea a 5-a	
Efectele prezentului act normativ asupra legislației în vigoare	
	1. Măsurile normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ: a) acte normative în vigoare ce vor fi modificate sau abrogate, ca urmare a intrării în vigoare a proiectului de act normativ; vor fi elaborate Normele metodologice de aplicare a prevederilor ordonanței de urgență care se aprobă prin Hotărâre a Guvernului
	2. Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația comunitară în materie cazul proiectelor ce transpun prevederi comunitare Proiectul de act normativ nu se refera la acest subiect.
	3. Măsurile normative necesare aplicării directe a actelor normative comunitare Actul normativ nu se refera la acest subiect.
	4. Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene Actul normativ nu se refera la acest subiect.
	5. Alte acte normative și sau documente internaționale din care decurg angajamente Actul normativ nu se refera la acest subiect.
	6. Alte informații
Secțiunea a 6-a	
Consultările efectuate în vederea elaborării prezentului act normativ	
	1. Informații privind procesul de consultare cu organizațiile neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate Actul normativ nu se referă la acest subiect
	2. Fundamentarea alegerii organizațiilor cu care a avut loc consultarea precum și a modului în care activitatea acestor organizații este legată de obiectul proiectului de act normativ Actul normativ nu se referă la acest subiect
	3. Consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale, în situația în care proiectul de act normativ are ca obiect activități ale acestor autorități, în condițiile Hotărârii Guvernului nr.521/2005 privind procedura de consultare a structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale la elaborarea proiectelor de acte normative. Actul normativ a fost discutat cu reprezentanți ai autorităților administrației publice locale și furnizori de energie termică
	4. Consultările desfășurate în cadrul consiliilor interministeriale în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 750/2005 privind constituirea consiliilor interministeriale permanente Actul normativ nu se referă la acest subiect
	5. Informații privind avizarea de către: a) Consiliul Legislativ – Proiectul de act normativ a fost avizat favorabil, prin avizul nr. 943/2011. b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării c) Consiliul Economic și Social d) Consiliul Concurenței e) Curtea de Conturi
	6. Alte informații

Secțiunea a 7-a
Activități de informare publică privind elaborarea
și implementarea prezentului act normativ

1. Informarea societății civile cu privire la necesitatea elaborării proiectului de act normativ

Menționăm că au fost urmate procedurile prevăzute de Legea nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică.

2. Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și efectele asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice

Actul normativ nu se refera la acest subiect.

3. Alte informații

Proiectul de act normativ a fost discutat la nivelul Comisiei de Dialog Social

Secțiunea a 8-a
Măsuri de implementare

1. Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ de către autoritățile administrației publice centrale și/sau locale - înființarea unor noi organisme sau extinderea competențelor instituțiilor existente

Actul normativ nu se refera la acest subiect.

2. Alte informații

Față de cele prezentate, a fost elaborat proiectul de Lege anexat, în vederea aprobării Ordonanței de urgență a Guvernului privind măsurile de protecție socială în perioada sezonului rece, pe care îl supunem Parlamentului spre adoptare.

PRIM-MINISTRU

EMIL BOC